

dobivanje uvida u različitosti modeliranja pojedinih problema. Čitatelja se izuzetno vješto upućuje na druge reference, pa knjiga djeluje poticajno za daljnje istraživanje. Primjerice, u svakom slučaju u kojem rezultati prikazanih modela odstupaju od uobičajenih¹, autori detaljno upozoravaju koje pretpostavke dovode do tih različitosti, istovremeno upućujući čitatelja i na originalne izvore u literaturi kako bi i sami mogli izvesti zaključke.

Kod dinamičkih modela, prema mišljenju autora, najznačajniji su povratni mehanizmi koji utječu na druge varijable u modelu. Unatoč tome što su i u teorijskoj i u empirijskoj literaturi intenzivno istraživani pojedini segmenti povratnih mehanizama proizašlih iz makroekonomskih promjena i njihovih utjecaja na tržište proizvoda, tržište rada i tržišta kapitala, oni nisu sustavno ugrađivani u modele. Autori upravo u toj činjenici vide osnovni doprinos ove knjige. Naime, čimbenici kao što su nelinearne povratne veze, heterogenost ekonomskih subjekata te različite informacijske i strukturne nesavršenosti dovode do potrebe da se ekonomski sustav ne izučava samo u jednom, već u nekoliko makroekonomskih okvira kako bi se pokušalo razjasniti zašto na nekim tržištima, primjerice tržištu rada, ne pronalazimo ni modelski ni empirijski ravnotežno stanje, a niti stabilnu putanju prema ravnotežnom stanju.

Nakon predgovora, u prvom je poglavlju pod nazivom «Period Models, Continuous Time and Applied Macrodynamics» naglasak stavljen na potrebu razlikovanja diskretnih gospodarskih promjena i empirijske analize utemeljene na kontinuiranim vremenskim serijama. To djelomice proizlazi iz činjenice da postoji razlika između frekvencije pravog procesa generiranja podataka i procesa prikupljanja podataka za potrebe makroekonomskog modeliranja. Kod diskretnih je vremenskih modela nužno razmotriti učestalost opažanja. Ako je razdoblje između opažanja dovoljno kratko, tada rezultati diskretnih i kontinuiranih vremenskih modela, što detaljno na primjerima pokazuju autori, ne moraju odstupati. Međutim, brojni su slučajevi u kojima postoje odstupanja i u modelima, pa onda i u njihovim rezultatima i zaključcima koji se mogu iz takvih rezultata izvesti. To uvodno poglavlje služi za naglašavanje potrebe formuliranja dinamičkih

---

¹ U engleskoj literaturi često nazivanih mainstream.

za investicijama i trajnim potrošačkim dobrima. To dovodi do daljnjeg povećanja ekonomske aktivnosti, što dodatno potiče rast cijena. Istraživanja ovakvih veza postoje u literaturi, ali se one vrlo rijetko modeliraju u okviru makroekonomskih modela.

U četvrtom se poglavlju naslovljenom «Estimation and Analysis of an Extended AD-AS Model» testira prethodno razmatrani teoretski model (u nekoliko varijanti) na podacima za SAD. Posebno se analiziraju dinamička svojstva modela, uz različite pretpostavke s ciljem pronalaženja stabilnih rješenja sustava. Rezultati uglavnom upućuju na zaključak da premala fleksibilnost plaća i prevelika fleksibilnost cijena dovode do nestabilne dinamike sustava.

Peto poglavlje, «Linking Goods with Labor Markets: Okun's Law and Beyond», započinje s metodološkim osnovama za empirijsku ocjenu vremenski promjenjivih koeficijenata, a zatim slijedi empirijska analiza na primjeru SAD-a. Uloga četvrtog i petog poglavlja nije svedena samo na ilustraciju teoretskih postavki, već se na temelju dobivenih rezultata empirijskih ocjena u daljnjim poglavljima modificiraju pretpostavke prethodno prikazanih teoretskih modela.

U drugom se dijelu knjige model proširuje otvaranjem gospodarstva. U šestom poglavlju, pod naslovom «Exchange Rate and Stock Market Dynamics in a Two-Country Model», analiza započinje Dornbuschovim modelom dinamike tečaja, a zatim se analizira i poznati dinamički Blanchardov model. Integriranjem ta dva modela za dvije zemlje, javlja se problem koji se uobičajenim tehnikama škole racionalnih očekivanja ne može modelirati na jednostavan način, što autorima daje motiv za razradu novog modela.

Sedmo poglavlje, «Macroeconomic Imbalances and Inflation Dynamics in a Mundell-Fleming-Tobin Framework», započinje standardnim modelom za malo otvoreno gospodarstvo, koji sadrži kejnezijanska ograničenja potražnje na tržištu roba kao i nesavršenu supstituciju financijskih sredstava (umjesto nepokrivenog pariteta kamatnih stopa). Glavni cilj poglavlja je

Deseto poglavlje, «Outlook: Supply Constraints in Demand-Driven Macromodels», prikazuje kejnzejianske modele novčanog rasta u okviru kojih se posebno razmatra problem promjene režima (*regime-switching*), te time upućuje na one segmente modela koje je potrebno dodatno razraditi.

Posebna se vrijednost knjige sastoji u tome da autori neprestano pokazuju kako postoji veza između ekonomske teorije, ekonomskog modeliranja i empirijskih istraživanja. Često su pretpostavke koje se ugrađuju u modele potkrijepljene konkretnim referencama na prethodno provedena empirijska istraživanja. S različitih se aspekata tako analiziraju poznati ekonomski učinci kao što su Mundellov učinak ili Taylorovo pravilo, koji u okviru modela analiziranih u ovoj knjizi ne daju uvijek očekivane rezultate.

Knjiga sadrži detaljan komparativni pregled različitih dinamičkih i statičkih makroekonomskih modela, koji se javljaju u brojnim udžbenicima makroekonomije i služe kao podloga za brojna empirijska istraživanja. Tim prikazom autori zorno pokazuju kako, iako je literatura u ovom području izuzetno bogata, postoji još mnogo neodgovorenih pitanja u dinamičkim odnosima pojedinih ključnih makroekonomskih varijabli. Međutim, isto tako pokazuju kako odabirom određenog modela usvajamo i niz pretpostavki na kojima on počiva, a koje u empirijskim istraživanjima konkretnih gospodarstava nisu uvijek potvrđene. Time autori upućuju na razmišljanje o kompleksnim vezama između pojedinih ekonomskih fenomena, koje se za potrebe donošenja ekonomsko-političkih odluka često pojednostavljuje i ispod temeljne udžbeničke razine.

Valerija Botrić

Ekonomski institut, Zagreb